

Teemu Nikki naurattaa kuolemalla uudessa elokuvassa, joka on hänen parhaansa

[Tero Kartastenpää](#)

Helsingin Sanomat 21.9.2023

★★★★

HYVÄNTAHTOINEN lastenhoitaja alkaa tehdä ruumiskeikkoja sydämettömän hautausurakoitsijan kanssa. Molemmilla ei ole kuin voitettavaa elämässä.

”Mulla ei oo aivoja”, Arto sanoo

”Onko sulla pukua?” Risto kysyy.

Tyhjätasku Risto pihistelee vainajilta ja ostelee arpoja heti, kun saa rahaa. Jopa aivoton Arto on kyvykkäämpi tuntemaan empatiaa kuin peliriippuvainen. He jakavat keski-ikäisten miesten ongelmat: rahattomuuden, mitättömyyden ja epätoivotut geenit.

Surkeus naurattaa.

Ohjaaja-käsikirjoittaja-leikkaaja [Teemu Nikki](#) pitää kokonaisuutta hallussaan pitkäaikaisen työparinsa, tuottaja [Jani Pösön](#) kanssa.

Luova vastapari tulee yllättävästi ääniosastolta. Nikin edellinen elokuva, Venetsissa palkittu Sokea mies, joka ei halunnut nähdä Titanicia (2021) pakotti katsojan keskittymään kuuloaistiin. Pelurissa mennään aistivoimaisuudessa pidemmälle, kun rumpujen rytmi vyöryy päälle kuin migreeni.

Kokeneen italialaissäveltäjä [Marco Biscarinin](#) musiikissa toistuu uhkapelaamisen todennäköisyyksien pilinä, jousen jännitys ja rummun voitontaonta. Ikuinen freejazz soi hautajais-Volvossa kaksikon toiminnan päättömyyden merkiksi.

Italialaisrahoitus on tuonut selvästi mukaan taidokasta työryhmää elokuvan suurmaasta.

KAURIINMETSÄSTÄJISTÄ lainataan venäläinen ruletti, mutta katsojaa ei liiaksi piinata hirvittävällä kuolemanpelillä. Perhedraama ja splatter menevät iloisesti yhteen. Pohdiskelu elämästä jää lukion filosofian tunnin tasolle, mutta ainakaan sävy ei ole turhan kunnioittavaa ja varsinkaan lässyttävää.

Nikin komiikka on ihmissuhdevatvonnaksi hyvin kuvallista eli kansainvälisesti ymmärrettävää.

Käsikirjoituksesta kuohuu yli kuolemavitsejä. Vanhassa autossa ja sen ympärillä heitetyn huumorin kuivuus muistuttaa [Aki Kaurismäen](#) kynänjälkeä.

"En oo ennen matkustanutkaan ruumisauton kyydissä."

"Kannattaa matkustaa edessä."

Vaikka nokkeluuksissa vanha isäntä päihittää vielä tulokkaan, Kaurismäen fantastinen *Kuolleet* lehdet häviää reippaasti pääparin kitkaisessa yhteensopivuudessa *Pelurille*.

[Pekka Strang](#) ja [Jari Virman](#) ovat tehneet vakuuttavaa uraa nilkkien näyttelijöinä. Strang (Risto) jatkaa tutulla linjalla mutta säälittävämpänä kuin koskaan. Virman (Arto) luo tyhjöpäisyyden arvoitusta suvereenisti pienillä eleillä.

Teos jäi Pitkästä kuumasta kesästä tunnetun elokuvaaja [Jyrki Arnikarin](#) (1947–2022) viimeiseksi. Arnikari kuvasi myös Nikin ensimmäiset pitkät elokuvat: hyvällä tavalla sekoilevan kerrostalodraaman *3 Simoa* (2012) ja ihan vaan sekavan nuorisofantasian *Lovemilla* (2015).

Nyt pelataan mainion debyytin vahvuuksilla, kun näytetään ihmisten välinen inho ja ihmettely. Arnikari lähtee mukaan liikkeeseen ja tuo aurinkoisellakin säällä varjoisuutta ja sinisyyttä ilmeeseen.

Liialliseen hahmogalleriaan kompastunut *Nimby* (2020) jätti jälkeensä pettymyksen, mutta nyt ailahtelevaisevalla *Nikillä* on onnistumisputki päällä.

Viittäkymppiä pian kolkutteva tekijä jatkaa poikain kotielokuvien innolla. Hitaasti käynnistyvä ja paikallaan pörräämään jäävä tie-elokuva on tekijän paras. Nikki ajaa omalta kaistaltaan suomalaisen elokuvan kärkikastiin.

Käsikirjoittaja, leikkaaja Teemu Nikki, tuottaja Jani Pösö, kuvaaja Jyrki Arnikari, säveltäjä, Marco Biscarini, pääosissa Pekka Strang, Jari Virman, Elina Knihtilä, Hannamajja Nikander, Pihla Penttinen